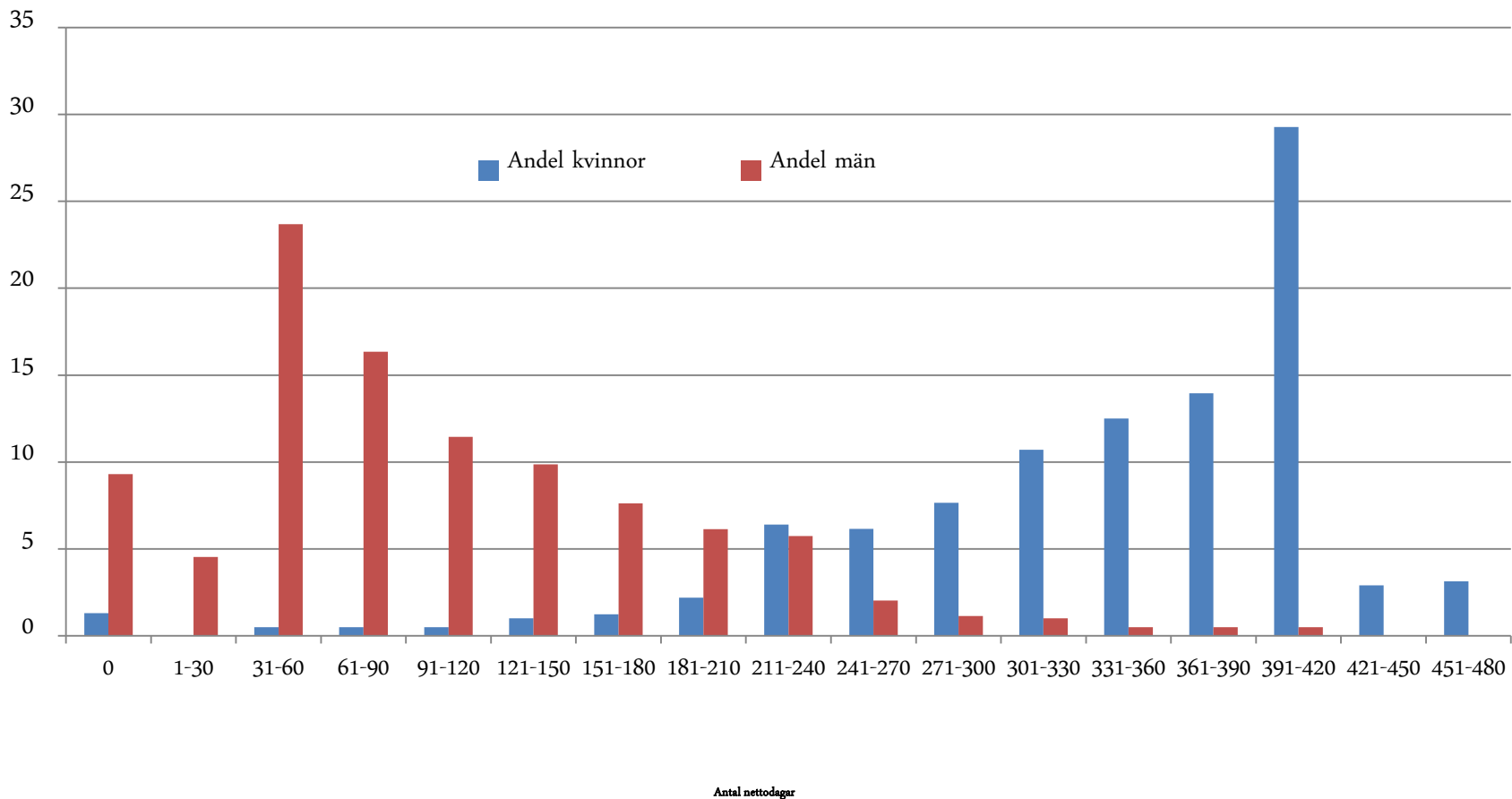

Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn

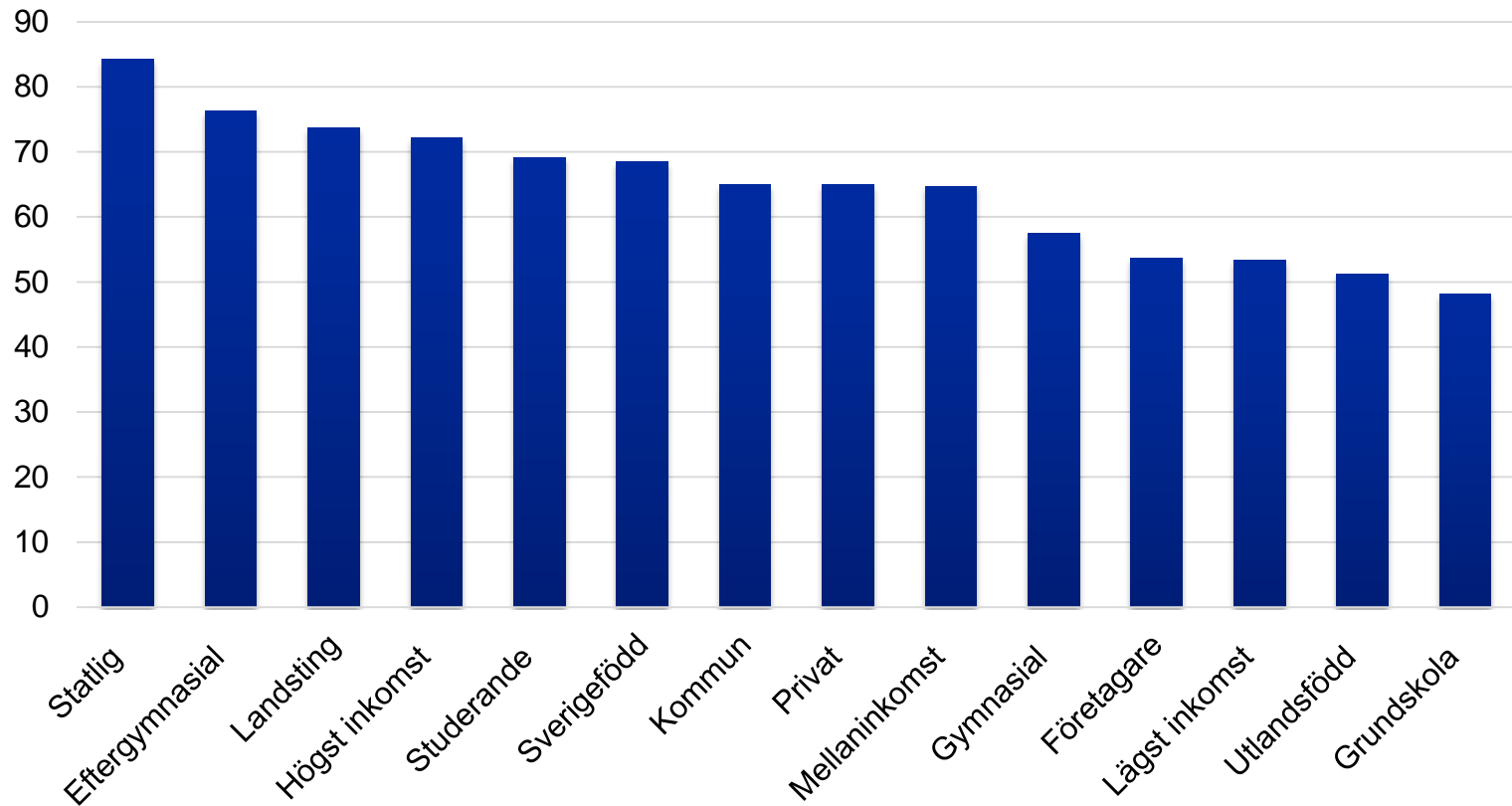
– En ny modell för föräldraförsäkringen

*Slutbetänkande av Utredningen om en
modern föräldraförsäkring*

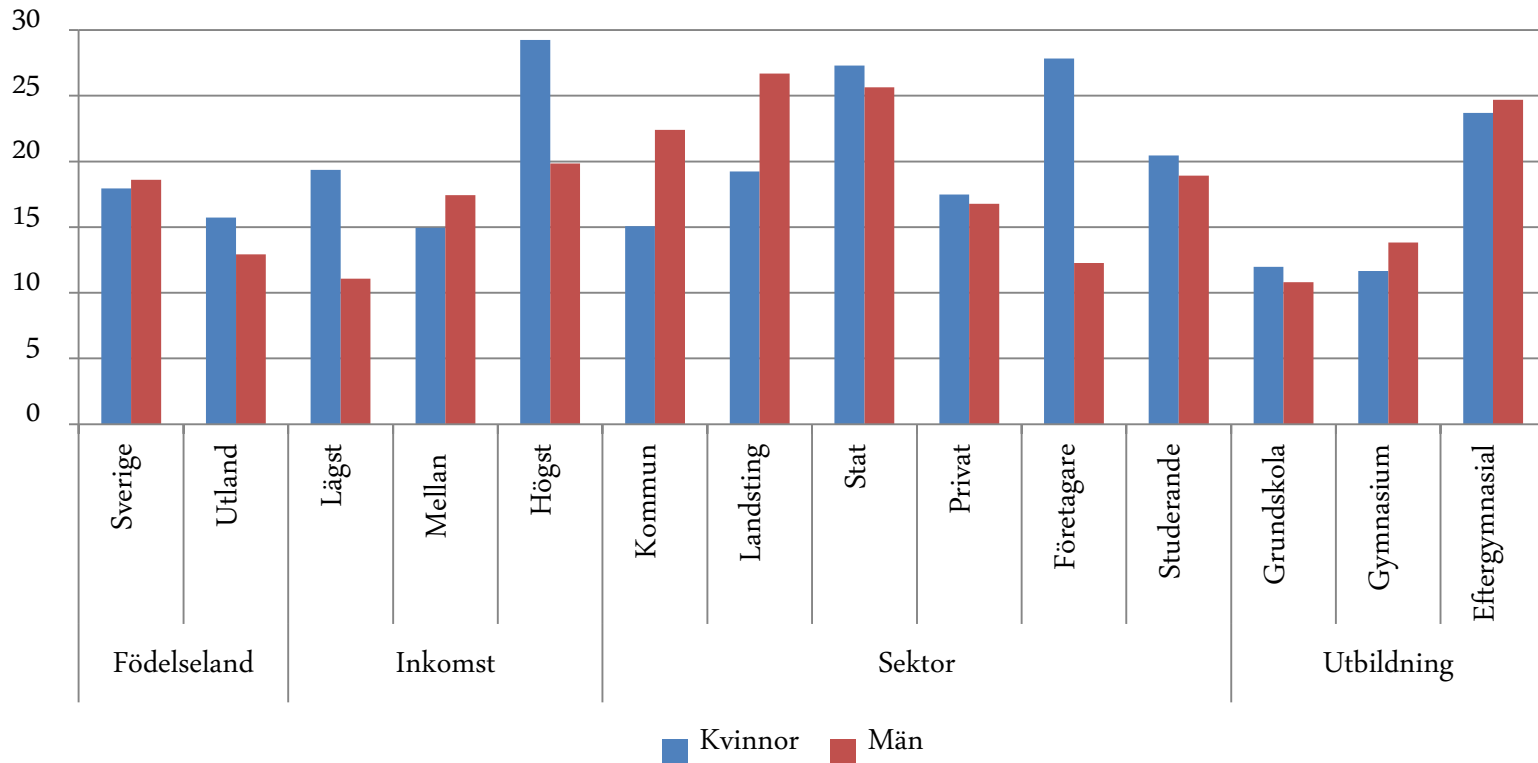
Föräldrapenninguttag barn födda 2007

Mäns uttag av föräldrapenning vid barnets treårsdag, genomsnittligt antal uttagna nettodagar med avseende på olika bakgrundsfaktorer, barn födda 2012

Andel män och kvinnor i respektive grupp som vid barnets åttaårsdag delat lika (40/60) på uttaget av dagar, barn födda 2007

Källa: Försäkringskassan

Jämställdhets- och jämlikhetsreform

- En mer jämn fördelning av föräldrapenning och föräldraledighet
- En mer jämlik försäkring
- Barns bästa

En ny modell för föräldrapenningen

- **Nya åldersgränser och ny fördelning över tid**
- **Ytterligare reserverade dagar**
- **Lägstanivådagar avskaffas**
- **De tio dagar som används i samband med födelse eller adoption införlivas i modellen**
- **Ökade möjligheter för olika familjekonstellationer att använda föräldrapenning**

Föräldrapenning – den nya modellen

- **Ny treårs- och tioårsgräns**
- **En starkare koncentration till barnets yngre åldrar**
- **Möjlighet till kortare ledighet även när barnet är äldre**
- **Ersättningen för samtliga dagar kan motsvara förälderns sjukpenninggrundande inkomst (SGI)**
- **Ersättning i samband med barns födelse (de s.k. pappadagarna) flyttas över från den tillfälliga föräldrapenningen till föräldrapenningen**

Schematisk bild – föreslagen modell

Tilldelning av dagar	Vårdnads-havare 1	Vårdnads-havare 2	Totalt för barnet
M.a.a. barnets födelse eller adoption fram till treårsdagen	195	195	390
3 år	5	5	10
4 år	5	5	10
5 år	5	5	10
6 år	5	5	10
7 år	5	5	10
8 år	5	5	10
9 år	5	5	10
Totalt	230	230	460

Nuvarande system jämfört med föreslagen modell

Nuvarande system	Föreslagen modell
Totalt 480 dagar med föräldrapenning och 10 dagar med tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse	Totalt 460 dagar med föräldrapenning
<ul style="list-style-type: none">• 390 dagar på sjukpenning-/grundnivå	<ul style="list-style-type: none">• 460 dagar på sjukpenning-/grundnivå
<ul style="list-style-type: none">• 90 dagar på lägstanivå	
<ul style="list-style-type: none">• 10 dagar med tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse	
0–4 år: 384 dagar (max. 480 dagar)	0–3 år: 390 dagar
4–12 år: 96 dagar (min. 0 dagar)	3–10 år: 70 dagar (10 dagar per år)

Många fördelar med jämställt uttag

- Barn får tillgång till båda föräldrarna
- En mer jämn fördelning av frånvaroperioden från arbetsmarknaden kan minska negativa effekter som i dag i första hand drabbar kvinnor, t.ex. löner, karriär m.m.
- En mer jämn framtida fördelning av obetalt och betalt arbete förstärker de positiva effekterna på arbetsmarknaden
- Långsiktiga effekter för livsinkomst, pensioner och ekonomisk självständighet för kvinnor
- Utjämning av de ekonomiska och sociala villkoren

Ingen fullständig reservering

- **Avvägning mellan jämställdhetsmål och andra mål såsom barnperspektiv, andra målsättningar i direktiven m.m.**
- **Viss flexibilitet behövs fortfarande – alla dagar bör inte reserveras:**
 - **föräldrars olika arbetsmarknadssituation**
 - **olika familjekonstellationer**
 - **barns behov skiftar**
- **Inte underskatta utmaningen – stora beteendeförändringar behövs**

Ytterligare reserverad tid

- **Totalt 151 dagar reserveras för vardera föräldern**
- **En kraftig höjning av reserverade dagar**
- **Även dagar på grundnivå ska omfattas av reservering**

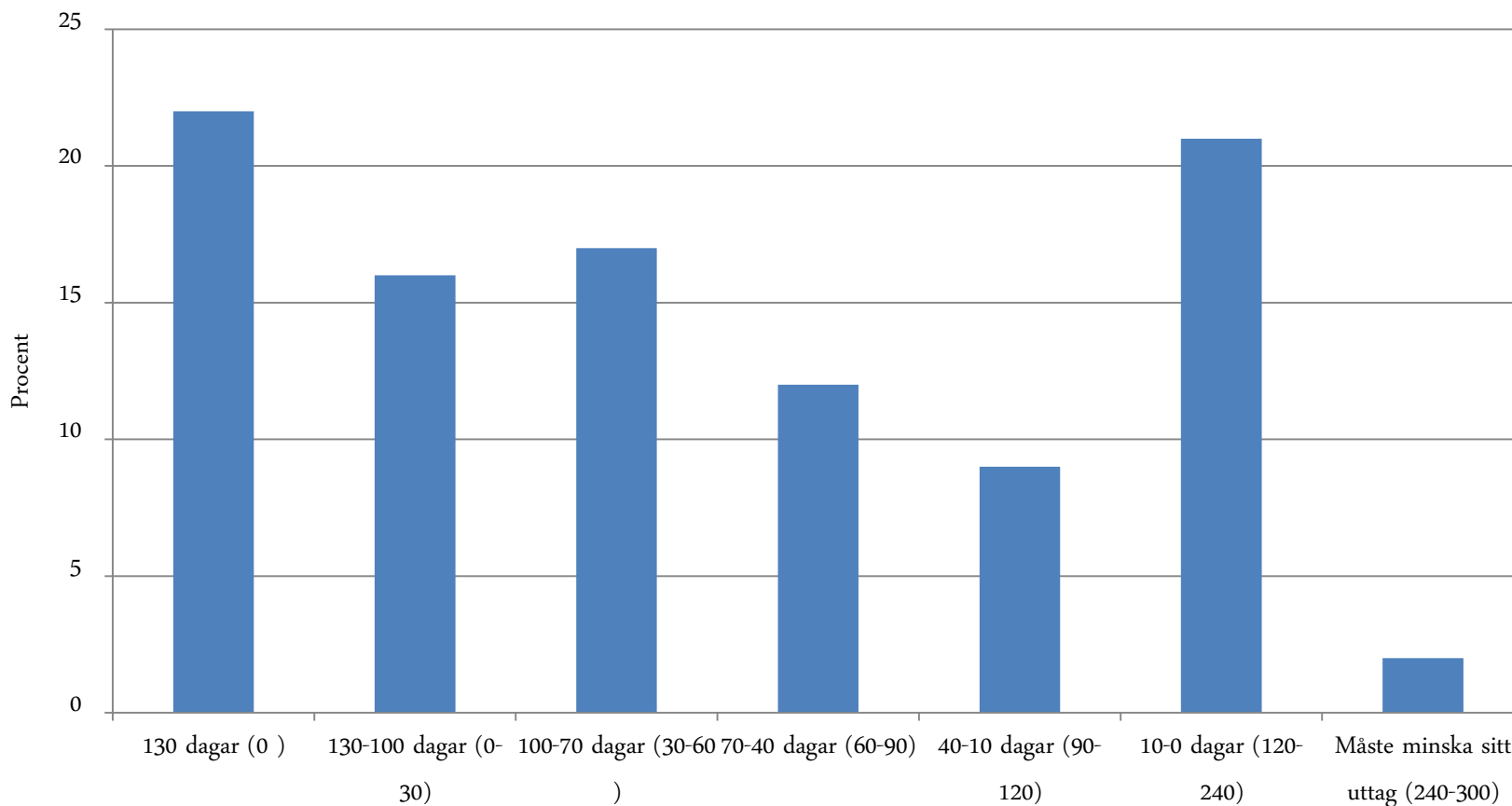
Illustration fördelning av dagar mellan föräldrarna

Tilldelning av dagar	Vårdnadshavare 1		Vårdnadshavare 2	
	Reserverade	Ej reserverade	Reserverade	Ej reserverade
M.a.a. barnets födelse eller adoption fram till treårsdagen	130	65	130	65
3 år	3	2	3	2
4 år	3	2	3	2
5 år	3	2	3	2
6 år	3	2	3	2
7 år	3	2	3	2
8 år	3	2	3	2
9 år	3	2	3	2
Totalt	151	79	151	79

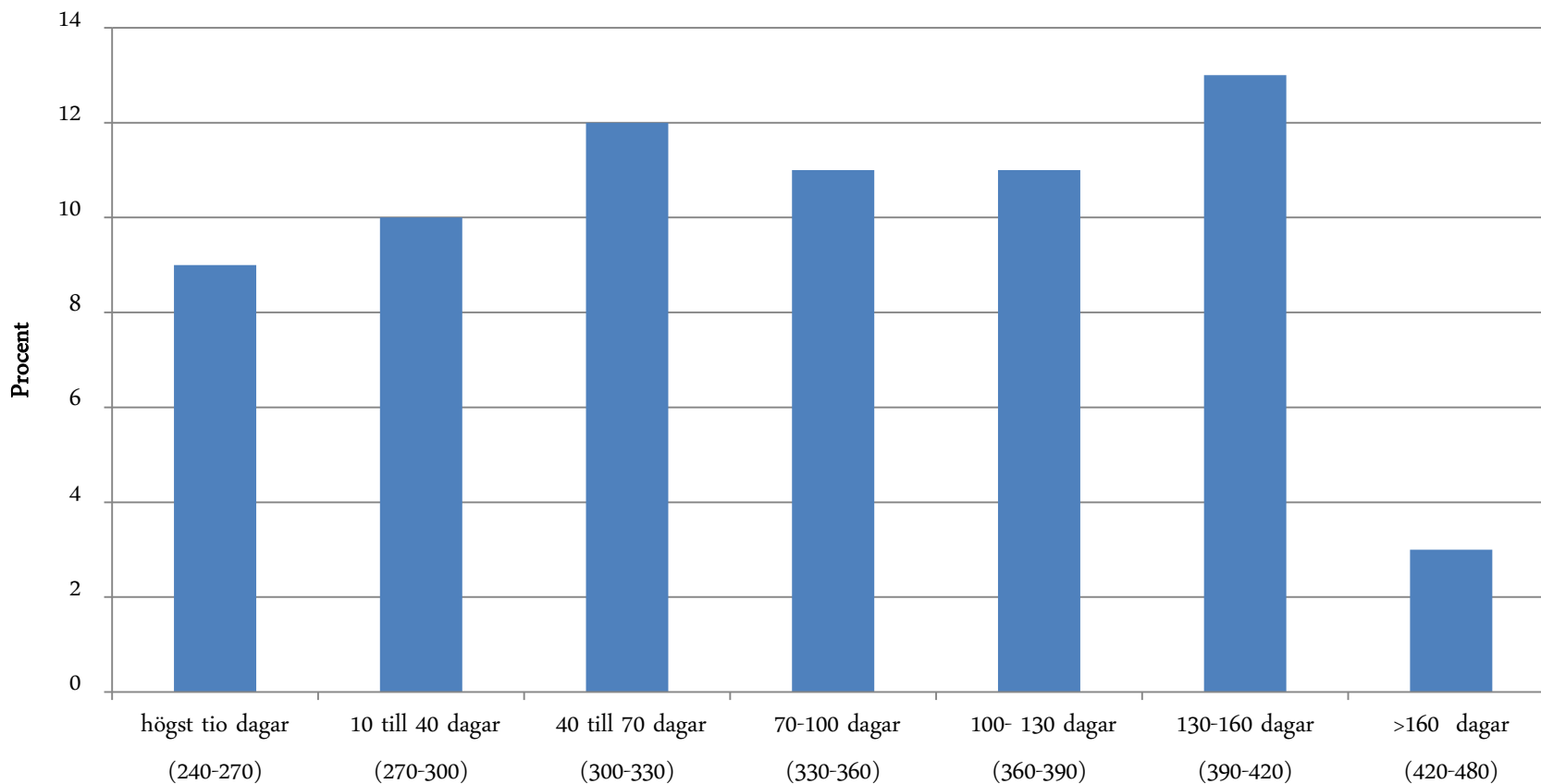
Sammanfattning av förslagen för en mer jämn fördelning av föräldrapenning och föräldraledighet

- **Treårsgränsen innebär en tidigareläggning av uttaget för män**
- **Ytterligare reserverade dagar samt reservering av dagar på grundnivå**
- **Kompensationsnivån höjs – samtliga dagar kan tas ut motsvarande förälderns SGI.**
- **En tidig planering kan också komma att gynna en mer jämställd fördelning av dagar mellan föräldrarna**

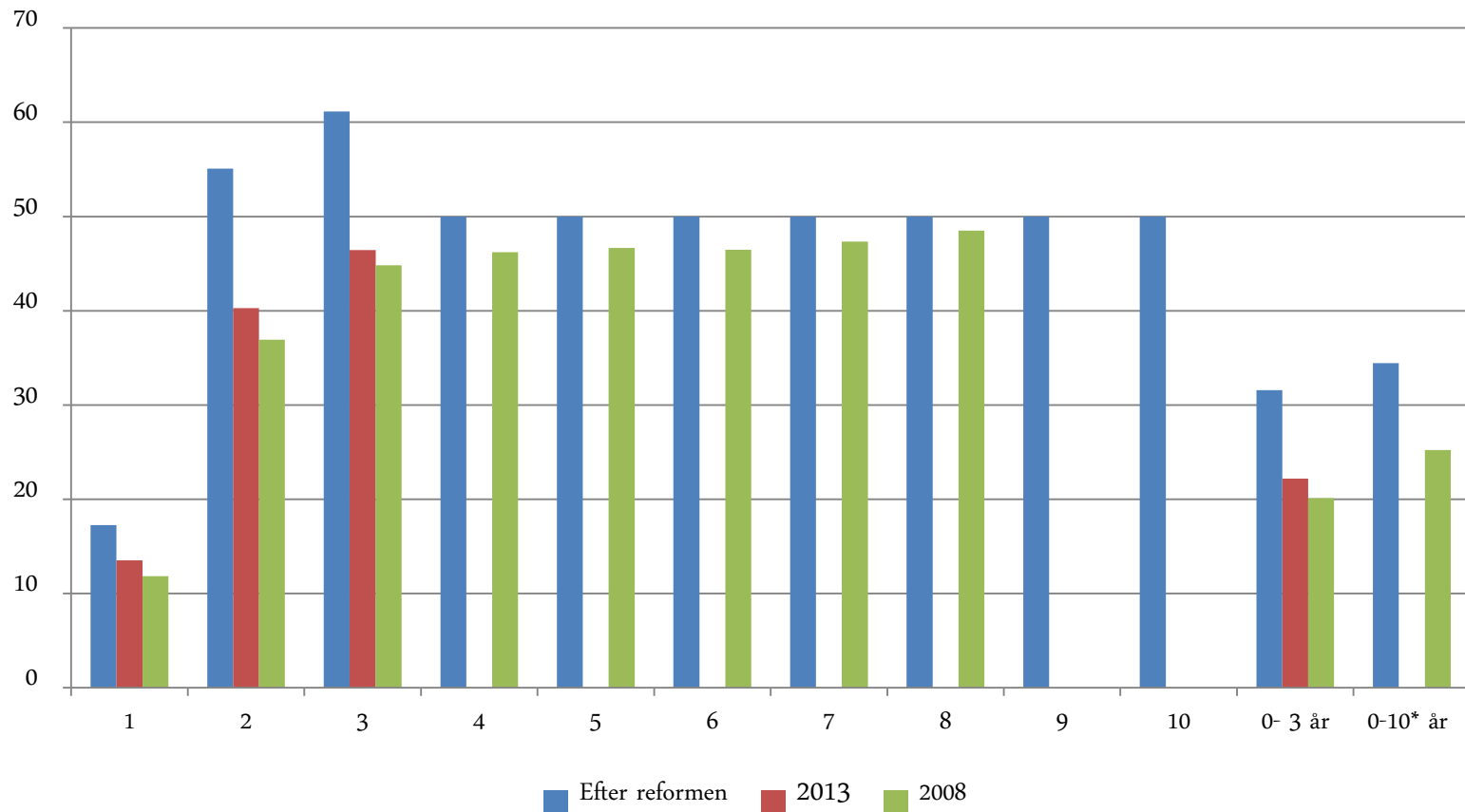
Andelen barn som har en pappa som måste öka respektive minska sitt uttag med x dagar för att inte förlora reserverade dagar under perioden fram till barnets treårsdag, dagintervall baserat på uttagmönster för barn födda 2012

Andelen barn som har en mamma som måste minska sitt uttag med x dagar under perioden fram till barnets treårsdag, dagintervall baserat på uttagmönster för barn födda 2012

Mäns andel av föräldrapenning för barn födda 2023 – Utredningens huvudscenario och nuvarande uttagsmönster (barn födda 2013 och 2008)

Förslag som underlättar för olika familjekonstellationer att använda föräldrapenning

- Rätt till föräldrapenning ska kunna överlämnas även till:
 - förälders sambo i fler situationer än i dag, och
 - *delvis* även till annan person som är försäkrad för föräldrapenning

Överlämna rätt till föräldrapenning - fördelar

- För familjer med fler än två personer som utövar ett föräldraskap ges utökade möjligheter att fördela föräldrapenningen mellan sig
- För föräldrar med ensam vårdnad kan möjligheten att överlåta till exempelvis en närstående ge större möjligheter till avlastning
- För företagare och studerande kan förslaget öka flexibiliteten och ge förbättrade möjligheter att upprätthålla affärsverksamheten eller studierna

Några av de övriga förslagen

- **Om en förälder på grund av ett fängelsestraff är varaktigt förhindrad att vårda barnet, ska den andra föräldern ha rätt till samtliga dagar med föräldrapenning**
- **Höjning av inkomsttaket för graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning till 8,0 prisbasbelopp**
- **Graviditetspenningen byggs ut med tio extra dagar – fram till beräknad förlossning**
- **Den s.k. snabbhetspremien tas bort**
- **Ikraftträdande den 1 januari 2019**

Sammanfattning

- **Ny modell med förslag som bidrar till en mer jämställd föräldraförsäkring och en utjämning av föräldraledigheten mellan män och kvinnor**
- **Förslagen bör ses i sin helhet**
- **Barnets bästa**
- **En jämlikhetsreform**
- **Underlättar för olika familjekonstellationer**

Vad händer nu?

- Remittering
- Snabbspår
- Parlamentariskt läge

